

Cauza 24/67

PARKE, DAVIS AND CO.

contra

**PROBEL, REESE, BEINTEMA-INTERPHARM ȘI
CENTRAFARM**

Cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de către Gerechtshof din Haga

HOTĂRÂREA CURȚII

din 29 februarie 1968¹

În cauza 24/67

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, de către Gerechtshof (Curtea de Apel) din Haga pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe,

între

PARKE, DAVIS AND CO.

și

PROBEL, REESE, BEINTEMA-INTERPHARM ȘI CENTRAFARM

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 85 alineatul (1) și a articolului 86 din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene — coroborate cu dispozițiile articolelor 36 și 222 din acesta — în ceea ce privește drepturile a căror respectare o poate solicita instanței titularul unui brevet acordat într-un stat membru,

CURTEA

constituită din:

R. Grass, Lecourt (raportor), președinte,
A. M. Donner și W. Strauß, președinți de cameră,
A. Trabucchi și R. Monaco, judecători,

avocat general: K. Roemer

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

---

¹ Limba de procedură: olandeza.

HOTĂRÂRE

Întrucât, prin hotărârea din 30 iunie 1967, primită la Curte la 6 iulie, Curtea de Apel din Haga a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul de instituire a CEE, două întrebări privind interpretarea articolului 85 alineatul (1) și a articolului 86;

întrucât din elementele reținute de instanța de trimitere rezultă că întrebările adresate se referă la exercitarea, în conformitate cu legislația olandeză, a drepturilor conexe brevetului de invenție care protejează o specialitate farmaceutică cu privire la introducerea în Țările de Jos a unui produs analog fabricat în alt stat membru în care specialitățile farmaceutice nu sunt brevetabile;

întrucât, Curtea este, la prima întrebare, invitată să se pronunțe dacă noțiunea de practici interzise care rezultă din articolul 85 alineatul (1) și din articolul 86, luate în considerare eventual împreună cu articolele 26 și 222 din tratat, cuprinde acțiunea titularului unui brevet de invenție eliberat într-un stat membru atunci când, în temeiul acestui brevet, titularul solicită autorității judecătorești naționale să împiedice orice comercializare pe teritoriul acestui stat a unui produs care provine dintr-un stat membru care nu acordă drept exclusiv de a fabrica și de a vinde acest produs;

întrucât, în a doua întrebare, instanța de trimitere întreabă dacă eventuala aplicare a articolelor menționate anterior poate fi afectată de faptul că avândul-cauză al titularului brevetului oferă produsul brevetat la un preț mai mare în raport cu prețul produsului analog nebrevetat originar dintr-un alt stat membru;

întrucât normele naționale referitoare la protecția proprietății industriale nu au fost încă unificate în cadrul Comunității;

întrucât, în absența unei asemenea unificări, caracterul național al protecției proprietății industriale și divergențele existente între legislațiile referitoare la această materie pot crea obstacole, atât cu privire la libera circulație a produselor brevetate, cât și cu privire la concurența în interiorul pieței comune;

întrucât, în ceea ce privește dispozițiile referitoare la libera circulație a produselor, interdicțiile și restricțiile la import, justificate prin motive de protecție a proprietății industriale, sunt admise prin articolul 36, dar sub rezerva manifestată în mod expres că acestea „nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restricție mascată în comerțul dintre statele membre”;

întrucât, din motive similare, exercitarea drepturilor care decurg dintr-un brevet acordat în conformitate cu legislația unui stat membru nu încalcă, în sine, regulile de concurență stabilite de tratat;

întrucât, în temeiul articolului 85 alineatul (1) din tratat, sunt incompatibile cu piața comună și interzise „orice acorduri între întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate” care pot aduce atingere comerțului dintre statele membre și care au ca obiect sau efect denaturarea concurenței;

întrucât, dacă generalitatea termenilor utilizați marchează intenția de a cuprinde, fără deosebire, toate categoriile de înțelegeri descrise în această dispoziție, caracterul restrictiv

al acesteia este incompatibil cu orice extindere a interdicției pe care aceasta o stabilește dincolo de cele trei categorii de înțelegeri enumerate în mod limitativ;

întrucât brevetul de invenție, considerat ca atare, în mod independent față de orice înțelegere al cărei obiect l-ar putea constitui, nu se încadrează în niciuna din aceste categorii, însă reprezintă expresia unui statut legal conferit de un stat produselor care îndeplinesc anumite criterii și se sustrage astfel elementelor contractuale sau practicilor concertate impuse prin articolul 85 alineatul (1);

întrucât, cu toate acestea, este posibil ca dispozițiile acestui articol să se aplice în cazul în care utilizarea unuia sau mai multor brevete, de comun acord între întreprinderi, ar duce la crearea unei situații care ar putea să intre sub incidența noțiunilor de acorduri între întreprinderi, decizii ale asocierilor de întreprinderi sau practici concertate în sensul articolului 85 alineatul (1);

întrucât, cu toate acestea, în ciuda aluziilor făcute la o asemenea situație în cursul procedurii, care nu poate fi evaluată decât de către Gerechtshof din Haga, formularea întrebărilor adresate și conținutul dosarului nu-i permit Curții să rețină această ipoteză;

întrucât, în temeiul articolului 86 din tratat, este interzisă, „în măsura în care ar putea aduce atingere comerțului dintre statele membre, folosirea în mod abuziv de una sau mai multe întreprinderi a unei poziții dominante deținute pe piața internă sau pe o parte semnificativă a acesteia”;

întrucât, prin urmare, interdicția impune reunirea a trei elemente: existența unei poziții dominante, folosirea abuzivă a acesteia și posibilitatea afectării comerțului între statele membre;

întrucât, cu toate că brevetul de invenție conferă titularului acestuia o protecție la nivel național, nu rezultă de aici că exercitarea drepturilor astfel conferite implică existența cumulată a celor trei elemente menționate;

întrucât situația ar putea fi alta în cazul în care utilizarea brevetului de invenție ar putea degenera într-o folosire abuzivă a acestei protecții;

întrucât, de altfel, într-un domeniu comparabil, articolul 36 din tratat, după ce a prevăzut că articolele 30-34 nu se opun restricțiilor la import sau la export, justificate în special prin motive de protecție a proprietății industriale și comerciale, precizează, după cum s-a observat anterior, că aceste restricții „nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nicio restricție mascată în comerțul dintre statele membre”;

întrucât, prin urmare, în prezent existența dreptului de brevet intră sub incidența legislației interne, doar utilizarea acestuia putând fi reglementată de dreptul comunitar în cazul în care această utilizare ar contribui la o poziție dominantă a cărei folosire abuzivă ar putea afecta comerțul între statele membre ;

întrucât, fără să se excludă faptul că prețul de vânzare al produsului protejat poate fi reținut ca element de evaluare a unei eventuale folosiri abuzive, superioritatea prețului produsului brevetat în raport cu prețul produsului nebrevetat nu constituie în mod necesar un abuz;

întrucât, din toate aceste elemente, rezultă, pe de o parte, că drepturile conferite de către un stat membru titularului brevetului de invenție nu sunt afectate, în existența lor, de

interdicțiile de la articolele 85 alineatul (1) și 86 din tratat și, pe de altă parte, că exercitarea acestor drepturi nu ar putea să intre nici sub incidența articolului 85 alineatul (1), în absența unui acord, a unei decizii sau a unei practici concertate menționate de această dispoziție, nici sub incidența articolului 86, în absența unui abuz de poziție dominantă și, de asemenea, faptul că superioritatea prețului produsului brevetat în raport cu prețul produsului nebrevetat originar dintr-un alt stat membru nu constituie în mod necesar un abuz;

Cu privire la cheltuielile de judecată

Întrucât cheltuielile efectuate de către Comisia CEE și de către guvernele Regatului Țărilor de Jos, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;

întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața Curții de Apel din Haga, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

Pentru aceste motive,

având în vedere actele de procedură;

după ascultarea raportului judecătorului raportor;

după ascultarea observațiilor Comisiei CEE și ale guvernelor Regatului Țărilor de Jos, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze, care au intervenit în temeiul articolului 20 din Statutul Curții;

după ascultarea concluziilor avocatului general ;

având în vedere articolele 30-34, 36, 85, 86, 177 și 222 din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene;

având în vedere Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Comunității Economice Europene;

având în vedere Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene;

CURTEA

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către Gerechtshof din Haga, prin hotărârea din 30 iunie 1967, hotărăște:

1° Drepturile conferite de către un stat membru titularului brevetului de invenție nu sunt afectate, în existența lor, de interdicțiile de la articolele 85 alineatul (1) și 86 din tratat;

2° Exercițarea acestor drepturi nu ar putea intra nici sub incidența articolului 85 alineatul (1), în absența unui acord, a unei decizii sau a unei practici concertate

